

Mens let beter op mensen en dieren dan op auto of koffiemok

Door onze redactie wetenschap
ROTTERDAM, 25 SEPT. Dieren en medemensen. Die houden wij het best in de gaten, beter dan auto's of andere dingen. Als mensen en dieren (stiekem) op een foto worden verplaatst, zien wij dat meteen. Maar als een nietmachine, een mok, planten, een molen of een huis op een foto worden verplaatst, valt dat veel minder op. Dit blijkt uit een experiment van Amerikaanse psychologen van de Universiteit van California en van de Yale University, gisteren gepubliceerd in de *Proceedings of the National Academy of Sciences (Early Edition)*.

Twee van de drie psychologen, Leda Cosmides en John Tooby, zijn pioniers van de evolutionaire psychologie, die veel van de moderne denk- en handelwijzen probeert terug te brengen tot wortels in de verre prehistorie. Zij lieten proefpersonen een lange reeks foto's zien volgens een klassieke opzet: daarbij wordt een foto een kwart seconde getoond, dan volgt een kwart seconde niks, waarna een kwart seconde weer dezelfde foto wordt getoond, maar dan licht gewijzigd: met een object, een mens of een dier verplaatst.

Veranderingen aan mensen en dieren werden het snelst opgemerkt en ook met de minste fouten: een duidelijk bewijs voor speciale, onbewuste aandacht voor

deze categorie. En precies deze categorie zal in de verre prehistorie het belangrijkste zijn geweest voor de oermensen, die leefden en jaagden in groepen en voor wie dieren cruciaal waren als prooi, gevaar of bron van informatie. Moderne mensen zien daarentegen maar weinig dieren. Onder de huidige omstandigheden zou het zelfs veel logischer zou zijn als de proefpersonen speciale aandacht zouden hebben voor auto's, schrijven Tooby en Cosmides. Die op tijd zien is pas echt belangrijk voor leven en dood in het verkeer. Dat toch nog altijd dieren en mensen het best waargenomen worden is voor hen dan ook een sterke aanwijzing dat die aandacht een genetisch vastgelegde erfenis uit het verre evolutionaire verleden is.

En het ligt echt aan specifieke aandacht voor dieren en mensen. Toen het experiment werd herhaald met de de foto's ondersteboven (waardoor mens en dier nauwelijks nog herkenbaar waren) was er geen verschil meer met de scores voor verschoven mokken of gebouwen.

Een mooi succesje dus voor de evolutionaire psychologie. Vaak zijn theses uit deze school omstreden, zoals dat stiefvaders eerder dan biologische vaders geneigd zouden zijn hun kinderen om te brengen.

